

Sygn. akt VII K 1039/15

WYROK ŁĄCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 kwietnia 2016 r.

Sąd Rejonowy w Olsztynie w VII Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący: SSR Joanna Urlińska

Protokolant: Joanna Leśniewska

w obecności Prok. Rej. - Katarzyny Giecko

po rozpoznaniu w dniu 28 kwietnia 2016 r. sprawy

K. W., syna W. i J. z domu D., ur. (...)

skazanego prawomocnymi wyrokami:

1) Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 07 kwietnia 2014 r. (sygn. akt II K 187/14) za czyn z art. 278 §1 kk w zw. z art. 12 kk popełniony w okresie od 01 listopada 2013 r. do 25 listopada 2013r. na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności, za czyn z art. 279 §1 kk popełniony w dniu 05 grudnia 2013r. na karę 1 roku pozbawienia wolności oraz na karę łączną 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres lat 3 tytułem próby, obowiązek naprawienia szkody na rzecz pokrzywdzonych. Postanowieniem z dnia 05 kwietnia 2016r. Sądu Rejonowego w Olsztynie zarządzo skazanemu wykonanie orzeczonej wobec niego kary pozbawienia wolności.

2) Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 24 lutego 2016r. (sygn. akt VII K 900/15) za czyn z art. 284 § 2 kk w zb. z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 64 § 1 kk popełniony w dniu 27 kwietnia 2015r. na karę 9 miesięcy pozbawienia wolności, a ponadto orzeczono wobec niego obowiązek naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego kwoty 100 złotych.

3) Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 20 października 2015r. (sygn. akt VII K 432/15) za ciąg przestępstw z art. 278 § 1 kk w zw. z art. 91 § 1 kk popełnionych w dniach: 10 stycznia 2015r., 13 stycznia 2015r., 14 stycznia 2015r., 26 stycznia 2015r. i 28 stycznia 2015r. na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności;

I. na podstawie art. 85§1 i 2 kk, art. 86 § 1 kk w zw. z art. 569 § 1 kpk przy zastosowaniu art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015r. o zmianie ustaw – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw łączy kary jednostkowe pozbawienia wolności orzeczone wyrokami Sądu Rejonowego w Olsztynie w sprawach II K 187/14, VII K 900/15 i VII K 432/15 i orzeka wobec skazanego K. W. karę łączną 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 576 § 1 kpk pozostałe rozstrzygnięcia zawarte w połączonych wyrokach, a nie objęte wyrokiem łącznym pozostawia do odrębnego wykonania;

III. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. W. kwotę 168 złotych tytułem opłaty za obronę skazanego wykonywaną z urzędu oraz kwotę 38,64 zł tytułem podatku VAT;

IV. na podstawie art.624 § 1 kpk zwalnia skazanego od zapłaty kosztów sądowych.

Sygn. akt VII K 1039/15

UZASADNIENIE

Sąd ustalił, następujący stan faktyczny:

K. W. został skazany m.in. następującymi prawomocnymi wyrokami:

4) Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 07 kwietnia 2014 r. (sygn. akt II K 187/14) za czyn z art. 278 §1 kk w zw. z art. 12 kk popełniony w okresie od 01 listopada 2013 r. do 25 listopada 2013r. na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności, za czyn z art. 279 §1 kk popełniony w dniu 05 grudnia 2013r. na karę 1 roku pozbawienia wolności oraz na karę łączną 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres lat 3 tytułem próby, obowiązek naprawienia szkody na rzecz pokrzywdzonych. Postanowieniem z dnia 05 kwietnia 2016r. Sądu Rejonowego w Olsztynie zarządzono skazanemu wykonanie orzeczonej wobec niego kary pozbawienia wolności.

5) Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 24 lutego 2016r. (sygn. akt VII K 900/15) za czyn z art. 284 § 2 kk w zb. z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 64 § 1 kk popełniony w dniu 27 kwietnia 2015r. na karę 9 miesięcy pozbawienia wolności, a ponadto orzeczono wobec niego obowiązek naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego kwoty 100 złotych.

6) Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 20 października 2015r. (sygn. akt VII K 432/15) za ciąg przestępstw z art. 278 § 1 kk w zw. z art. 91 § 1 kk popełnionych w dniach: 10 stycznia 2015r., 13 stycznia 2015r., 14 stycznia 2015r., 26 stycznia 2015r. i 28 stycznia 2015r. na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności;

(dowód: informacja z KRK k. 6- 7, odpisy wyroków k. 5, 15, 29)

Skazany odbywa obecnie karę pozbawienia wolności orzeczoną w sprawie za wykroczenia , zaś w warunkach izolacji penitencjarnej przebywa od dnia 27 maja 2015r. Zachowanie skazanego w okresie odbywania kar jednostka penitencjarna oceniła jako dobre. Nie był karany dyscyplinarnie, ani nie odnotowano zachowań negatywnych z jego udziałem. Mężczyzna prawidłowo funkcjonuje z innymi osobami osadzonymi, nie przynależy do podkultury przestępczej. Wobec funkcjonariuszy i pracowników jednostki penitencjarnej zachowuje się regulaminowo. Jest krytyczny wobec popełnionych przez siebie przestępstw.

(dowód: opinia o skazanym z Aresztu Śledczego w O. k.75-77, 99, 106)

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 568a § 1 kpk który to został dodany do ustawy Kodeks Postępowania Karnego przez ustawę z dnia 20 lutego 2015r. (Dz. U. z 2015 r., poz .396) o zmianie ustawy – Kodeks Karny oraz niektórych innych ustaw - Sąd orzeka karę łączną bądź w wyroku skazującym, bądź w wyroku łącznym.

Jak zaś stanowi znowelizowany przez tą samą ustawę § 1 art. 569 kpk jeżeli zachodzą warunki do orzeczenia kary łącznej w stosunku do osoby, która prawomocnie skazano lub wobec której orzeczono karę łączną wyrokami różnych sądów, właściwy do wydania wyroku jest sąd, który wydał ostatni wyrok skazujący lub łączny w pierwszej instancji, orzekający kary podlegające łączeniu.

Przy czym zauważyć należy, że w sprawie niniejszej, w związku z powyżej wskazaną nowelizacją kodeksu karnego dla określenia czy zachodzą przesłanki do orzeczenia kary łącznej wobec skazanego oraz co należy brać pod uwagę określając jej wymiar miało ustalenie stanu prawnego, który ma zastosowanie do sytuacji K. W.. Kwestia ta miała zasadnicze znaczenie z uwagi na diametralne zmiany w tym zakresie między stanem prawnym przed 1 lipca 2015r. a po tym dniu.

W związku z tym w sprawie zachodziła konieczność sięgnięcia do przepisów intertemporalnych. I tak zgodnie z art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015r. o zmianie ustawy kodeks karny oraz niektórych innych ustaw- przepisów rozdziału IX ustawy, o której mowa w art. 1 (Zbieg przestępstw oraz łączenie kar i środków karnych), w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą nie stosuje się do kar prawomocnie orzeczonych przed dniem wejścia w życie niniejszej

ustawy, chyba, że zachodzi potrzeba orzeczenia kary łącznej w związku z prawomocnym skazaniem po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.

Wobec natomiast faktu, że ostatnie skazanie K. W. nastąpiło na mocy wyroku Sądu Rejonowego w Olsztynie, wydanego w dniu 20 października 2015r. w sprawie o sygn. akt VII K 432/15 który to uprawomocnił się w dniu 5 listopada 2015 r., zgodnie ze wskazanym przepisem przejściowym w sprawie niniejszej zastosowanie miały przepisy obowiązujące po 1 lipca 2015r.

Jak wyraźnie stanowi art. 85 § 1 KK, w sytuacji, w której sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu, zachodzi konieczność orzeczenia kary łącznej. Sformułowanie "sąd orzeka karę łączną" w sposób niepozostawiający wątpliwości wskazuje, że zastosowanie omawianej instytucji jest obligatoryjne oraz że jest to nakaz skierowany wyłącznie do sądu. Nadto jak stanowi art. 85 § 2 podstawą orzeczenia kary łącznej są wymierzone i podlegające wykonaniu z zastrzeżeniem art. 89, w całości lub w części kary lub kary łączne, za przestępstwa o których mowa w § 1. Co istotne, poza wyjątkami określonymi w art. 85 § 3 i 4 KK, przy spełnieniu przesłanek wskazanych w art. 85 § 1 i 2 KK nie ma możliwości niezastosowania omawianej regulacji.

W postępowaniu o wydanie wyroku łącznego należało zatem zbadać czy K. W. popełnił dwa lub więcej przestępstw i czy wymierzono za nie kary tego samego rodzaju bądź inne które mogą być połączone i czy kary te podlegają wykonaniu w całości lub w części.

W znowelizowanym stanie prawnym istnieje podstawa do orzeczenia kary łącznej jedynie w przypadku, gdy orzeczone wobec skazanego kary podlegają jeszcze wykonaniu. Zasadnicze znaczenie dla możliwości orzeczenia kary łącznej przez sąd ma znowelizowany art. 85 § 3 kk wedle którego podstawą orzeczenia jednej kary łącznej nie może być kara wymierzona za przestępstwo popełnione po rozpoczęciu, a przed zakończeniem wykonywania innej kary podlegającej łączeniu z karą wykonywaną w chwili popełnienia przestępstwa, lub karą łączną, w skład której wchodzi kara, która była wykonywana w chwili popełnienia czynu.

Z powyższego wynika, że warunki do orzeczenia kary łącznej spełniają kary jednostkowe i kary łączne wymierzone skazanemu wyrokami w sprawach Sądu Rejonowego w Olsztynie w sprawach II K 187/14 , VII K 900/15 i VII K 432/15.

Wszystkie bowiem kary orzeczone wymienionymi wyrokami są karami tego samego rodzaju – t.j. karami pozbawienia wolności – jednostkowymi. Jednocześnie natomiast nie zachodzi sytuacja określona w art. 85 § 3 kk.

Mając na względzie powyższe ustalenia należało natomiast zdecydować o wymiarze tejże nowej kary łącznej. Zasady jej kształtowania zostały określone w art. 86 § 1 kk i dodanym nowelą powołaną w pierwszej części wyroku - przepisem art. 85a kk. Zgodnie z pierwszym z powołanych przepisów Sąd wymierza karę łączną w granicach od najwyższej z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa do ich sumy, nie przekraczając jednak 810 stawek dziennych grzywny, 2 lat ograniczenia wolności albo 20 lat pozbawienia wolności; karę pozbawienia wolności wymierza się w miesiącach i latach. Granicę kary łącznej zakreślają więc dwie zasady: absorpcji i kumulacji.

Sąd przy tym podzielił wyrażany w orzecznictwie Sądu Najwyższego pogląd, że zasadę absorpcji czy kumulacji, jako rozwiązania skrajne, powinny być rozstrzygnięciami raczej o charakterze wyjątkowym. (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 02. 12.1975 r. sygn. akt Rw. 628/75, OSNKW 1976, z. 2, poz. 33) Identyczne stanowisko jak Sądu Najwyższego prezentowane jest w doktrynie. (tak też Komentarz do Kodeksu Karnego część ogólna K. Buchały, A. Zolla i innych - Kantor Wydawniczy s. c., Zakamycze 1998 r, str. 563) Priorytetową zasadą kary łącznej powinna być, zatem zasada absorpcji, zgodnie z którą najwyższa kara podlega zaostreniu i na tej też zasadzie Sąd oparł wymiary kary łącznej pozbawienia wolności w przedmiotowej sprawie.

Sytuacja skazanego w wyniku zastosowania wskazanej zasady ulega zauważalnemu polepszeniu, Sąd wymierzył mu bowiem karę łączną w wymiarze 2 lat pozbawienia wolności, w sytuacji, w której najwyższa kara jednostkowa wynosiła 1 rok 3 miesiące pozbawienia wolności, suma kar wynosiła zaś 2 lata i 10 miesięcy pozbawienia wolności.

Podkreślić należy, że wydając wyrok łączny Sąd nie analizuje okoliczności, które legły u podstaw wymiaru kar w poprzednio osądzonych sprawach, lecz bierze pod uwagę przede wszystkim cele zapobiegawcze i wychowawcze, które kara ma osiągnąć w stosunku do skazanego, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa(art. 85a kk).

W doktrynie podnosi się, że kara łączna powinna być postrzegana jako swoiste podsumowanie działalności przestępczej sprawcy (tak P. Kardas, [w:] A. Zoll (red.), Kodeks karny, s. 926), tym samym jej surowość powinna wzrastać wraz z liczbą popełnionych przez sprawcę przestępstw. Stanowi to wyraz potępienia w stosunku do postępowania sprawcy, jak również nieopłacalności przestępczej działalności (zob. M. Szewczyk, Glosa do uchw. SN z 20.1.2005 r., I KZP 30/04, OSP 2005, Nr 9, poz. 102; zob. także wyr. SA w Warszawie z 12.7.2000 r., II AKA 171/00, OSA 2001, Nr 2, poz. 5; wyr. SA w Łodzi z 20.9.2001 r., II AKA 154/01, KZS 2002, Nr 12, poz. 70).

Sąd wymierzając karę łączną, jest zobowiązany wziąć pod uwagę cele zapobiegawcze i wychowawcze, które ma osiągnąć w stosunku do skazanego, a więc takiego oddziaływania na sprawcę, aby ten nie naruszał w przyszłości porządku prawnego. Jednocześnie reakcja karna skupiając się na sprawcy, musi być efektywna, tj. niedopuszczalne jest orzekanie kar, które będą przez sprawcę trywializowane czy wręcz wkalkulowane w "koszty" przestępstwa. Dyrektywa prewencji indywidualnej ma zatem dwa podstawowe cele, tj. zapobiegać popełnianiu przestępstw oraz wychować sprawcę.

Pierwszy z nich może być osiągnięty przez indywidualne odstraszenie oraz uniemożliwienie popełniania przestępstw, drugi przez resocjalizację. W przypadku orzekania kary łącznej, pozytywny aspekt dyrektywy prewencji generalnej będzie natomiast realizowany w pierwszej kolejności przez utwierdzenie w świadomości społecznej przekonania o egzekwowaniu prawa oraz akceptacji orzeczonej kary jako sprawiedliwej, stanowiącej podsumowanie przestępczej działalności skazanego (por. J. Wojciechowska, [w:] G. Rejman (red.), Kodeks karny, s. 921).

Przenosząc powyższe rozważania teoretyczne na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, że Sąd dostrzega pozytywną zmianę jaka zachodzi w zachowaniu skazanego, która to odbywa się w warunkach izolacji penitencjarnej, a która została opisana w opinii zakładu karnego.

Nie mniej jednak powyższa pozytywna zmiana jaka nastąpiła w skazanym nie może świadczyć o tym, aby zasadne było orzeczenie wobec skazanego kary z zastosowaniem zasady absorpcji. Podkreślić bowiem należy, że skazany przebywa w warunkach izolacji penitencjarnej dopiero od 27 maja 2015r., dopiero od tego czasu jego zachowanie uległo poprawie. W okresie natomiast wcześniejszym był sprawcą niepoprawnym o czym świadczy, analiza jego danych o karalności.

Podkreślić przy tym należy, że wymienionemu dano szansę na zmianę postawy, orzekając wobec niego kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania. Skazany nie potrafił z tej szansy skorzystać i w ocenie Sądu właśnie z powyższego powodu skazany nie daje jeszcze gwarancji, że po opuszczeniu zakładu karnego nie popełni ponownie przestępstwa. Zdaniem Sądu mężczyzna wymaga dalszego oddziaływania resocjalizacyjnego, które trwać powinno zdecydowanie dłużej niż 1 rok. Dopiero ono ukształtuje w sposób trwały jego społecznie pożądaną postawę. Niezależnie od powyższego orzeczenie kary z zastosowaniem zasady pełnej absorpcji wywołałoby u wymienionego poczucie bezkarności, wyrażającej się w tym, że za niektóre z czynów przez siebie popełnionych w ogóle nie poniósłby odpowiedzialności.

Abstrahując od powyższego orzeczenie wobec K. W. kary z zastosowaniem zasady absorpcji klóciłoby się także ze społecznym poczuciem sprawiedliwości i potrzebą kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. De facto bowiem w oczach społeczeństwa stanowiłoby to nieuprawnione promowanie skazanego, w stosunku do na przykład osób, które dopuściły się jedynie jednego przestępstwa. Bez wątplenia orzeczenie takie wpływałoby zatem na społeczeństwo w sposób demoralizujący.

Ważąc zatem powyższe okoliczności Sąd uznał, że kara w wymiarze 2 lat pozbawienia wolności będzie karą odpowiednią z punktu zasad wyrażonych w nowym przepisie art. 85a kodeksu karnego, która spełni cele zarówno prewencji indywidualnej, jak i generalnej. Taka kara nie stanowi przy tym nieuprawnionego promowania skazanego, jednocześnie zaś uwzględniając jego obecną postawę w jednostce wpłynie na niego pozytywnie ukazując mu korzyści jakie odniósł zmieniając swoje dotychczasowe życie.

W pozostałym zakresie nie objętym wyrokiem łącznym, Sąd na podstawie art. 576 § 1 k.p.k. rozstrzygnięcia zawarte w łączonych wyrokach pozostawił do odrębnego wykonania. Wyrokami tymi nie orzeczono bowiem wobec skazanego innych kar, ani środków karnych podlegających łączeniu.

W oparciu o art. 29 ust. 1 ustawy Prawo o adwokaturze w zw. z § 14 ust. 5 i § 16 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. (tj. z dnia 25 lutego 2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 461) w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu zasądzono od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. W. kwotę 168 zł za nieopłaconą obronę skazanego z urzędu, oraz kwotę 38,64 zł tytułem podatku VAT od należnego wynagrodzenia. Wskazać bowiem należy, że wprawdzie od dnia 1 stycznia 2016r. obowiązuje nowe rozporządzenie ministra sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu, to jednak zgodnie z § 22 tego aktu prawnego do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe do czasu zakończenia postępowania w danej instancji. Postępowanie w sprawie niniejszej zostało zaś wszczęte w październiku 2015r. a więc przed wejściem w życie nowego rozporządzenia określającego zasady ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu.

Sąd na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwolnił skazanego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych uwzględniając fakt przebywania przez wymienionego w Zakładzie Karnym i brak zatrudnienia w warunkach izolacji penitencjarnej.

SSR Joanna Urlińska